

Kanta-Hämeen puurakentamisen visio ja strategia

Toteutussuunnitelma 2022 – 2023

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kanta-Hämeen puurakentamisen strategian toteutussuunnitelma 2022 - 2023

Kanta-Hämeen puurakentamisen strategian toteutussuunnitelma täsmentää alueen strategisia toimenpiteitä ja mittareita vuosille 2022-2023.

- Kanta-Hämeen alueen puurakentamisen visiona on olla ”Elinkaariviisaan puu- ja hybridirakentamisen edistäjä”. Pitkän aikavälin (2022-2030) tavoitteena on strategian mukaisia toimenpiteitä tekemällä edistää kansainvälisesti kilpailukykyistä puurakentamisen osaamista ja monimuotoista ekologista rakentamiseen liittyvää yritystoimintaa Kanta-Hämeessä.
- Maakunnan resursseja ja keskeistä logistista sijaintia hyödyntämällä tavoitteena on tulla Suomen johtavaksi puu- ja hybridirakentamisen asiantuntijakeskittymäksi, puurakentamisen vahvaksi tuotannolliseksi toimijaksi sekä kilpailukykyisten komponentti- ja rakennetuotteiden viejäksi.
- Kokonaisuudessaan Kanta-Hämeen puurakentamisen visio, strategia ja niihin liittyviä toimenpiteitä ohjaava tiekartta on esitelty sivustolla www.hamk.fi/kestavan-rakentamisen-edistajat

Elinkaariviisaan puu- ja hybridirakentamisen edistäjä

Elinvoima ja kilpailukyky

Teollisen puurakentamisen tuottavuusloikka on saavutettu maakunnassa

Tavoite 1

Luotu elinkaariviisaan teollisen puurakentamisen arvoketju

Tavoite 2

Tehty Kanta-Hämeestä uusien rakentamisen tuotantotapojen edelläkävijä

Tavoite 3

Vahvistettu kansallista ja kansainvälistä liiketoimintaa

Toimenpide 1

Kuvataan puurakentamisen kokonaisprosessi maakunnan toimijoiden vahvuuksiin perustuen

Toimenpide 2

Selvitetään ja tutkitaan uusia kilpailukykyisiä hybridirakentamisen rakenne- ja tuotantoratkaisuja

Toimenpide 3

Mahdollistetaan maakunnan teollisen tuotannon kapasiteetin kasvattaminen ja kansainvälinen liiketoiminta

Osaaminen ja asiantuntijuus

Elinkaariviisaan rakentamisen asiantuntijuus ja osaaminen on nostettu huipputasolle

Tavoite 1

Rakennettu teollisen puu- ja hybridirakentamisen kansainvälinen osaamis- ja koulutuskeskittymä

Tavoite 2

Edistetty puurakentamisen osaamista ja työvoiman saatavuutta koulutuksen kautta

Tavoite 3

Vahvistettu toimijoiden TKI-yhteistyötä ja asiantuntijuutta

Toimenpide 1

Rakennetaan toimintamalli oppilaitosten ja yritysten väliseen teollisen puu- ja hybridirakentamisen osaamis- ja koulutusyhteistyölle

Toimenpide 2

Rakennetaan eri koulutusasteet huomioiva koulutuspolku teollisen puu- ja hybridirakentamisen osaamisen kehittämiseen

Toimenpide 3

Toteutetaan konkreettisia eri toimijoita yhdistäviä hankkeita alueen yritysten ja TKI-toimijoiden välillä

Toimintaympäristö ja verkostot

Kanta-Häme on houkutteleva ja vetovoimainen rakentamisen ja asumisen toiminta- ja elinympäristö

Tavoite 1

Nostettu puurakentamisen tasavertaiseksi vaihtoehdoksi maakunnassa

Tavoite 2

Toteutettu puurakentamisen alueita ja lippulaivakohteita

Tavoite 3

Muodostettu teollisen rakentamisen ekosysteemi ja yhteistyömalli toimijoiden välille

Toimenpide 1

Selvitetään systemaattisesti puurakentamisen mahdollisuudet alueella ja lisätään kuntastrategioihin tavoite puunkäytön edistämiseksi

Toimenpide 2

Kunnat varaavat puurakentamiseen kaavavarantoa ja toteuttavat julkisen puurakentamisen pilottiprojekteja

Toimenpide 3

Rakennetaan puurakentamisen ekosysteemi yhteistyössä laajalajaisen verkoston kanssa

Toteutussuunnitelma 2022-2023

Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu kolmen kärkiteeman alle. Toteutussuunnitelmassa esitellään jokaiseen kärkiteemaan liittyvä ensimmäinen toimenpide vuosille 2022-2023, siihen liittyvät tehtävät, tavoiteltavat tulokset ja vaikutukset.

Elinvoima ja kilpailukyky

Teollisen puurakentamisen tuottavuusloikka on saavutettu maakunnassa luomalla elinkaariviisaan teollisen puurakentamisen arvoketju.

Osaaminen ja asiantuntijuus

Elinkaariviisaan rakentamisen asiantuntijuus ja osaaminen on nostettu huipputasolle rakentamalla maakunnallinen teollisen puu- ja hybridirakentamisen osaamis- ja koulutuskeskittymä.

Toimintaympäristö ja verkostot

Kanta-Häme on houkutteleva ja vetovoimainen rakentamisen ja asumisen toimintaympäristö, jossa julkinen puurakentaminen on nostettu tasavertaiseksi vaihtoehdoksi muiden rakentamistapojen rinnalle.

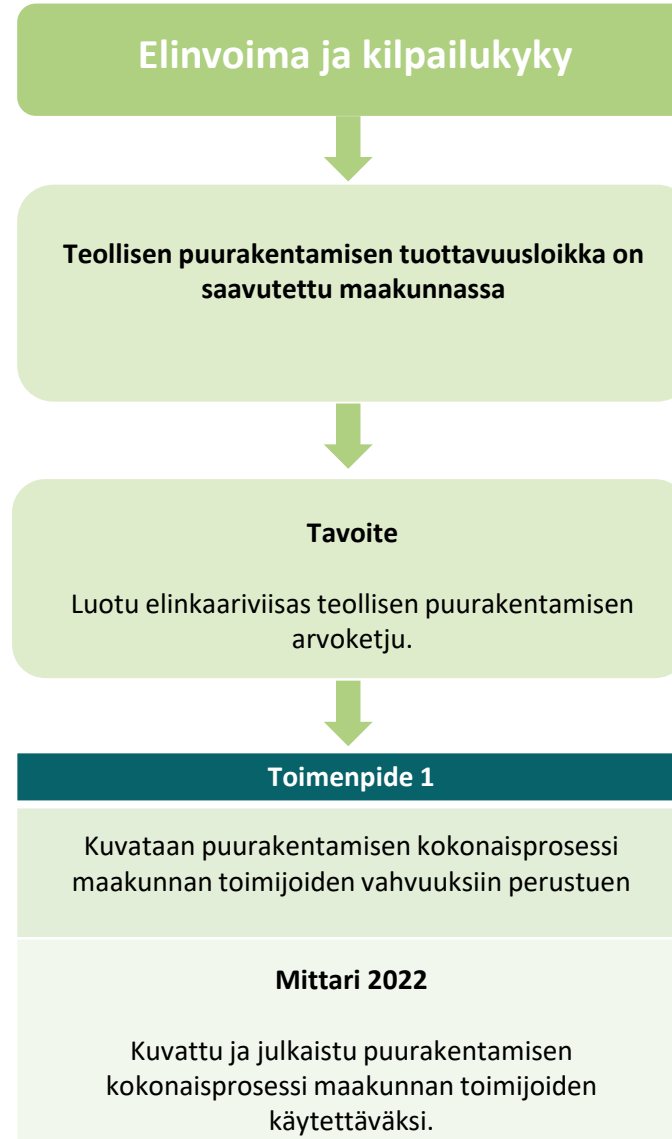
Elinvoima ja kilpailukyky

Strategiset tavoitteet

Teollisen puu- ja hybridirakentamisen tuottavuusloikalla edistetään rakennusalan elinvoiman ja kilpailukykyä kehittämistä. Tuottavuusloikka on mahdollista saavuttaa investoimalla automatisoituun teolliseen rakenteiden esivalmistukseen, kehittämällä rakennuttamisen laatua ja yhteensovittamalla rakennustyömaan prosesseja.

Puumateriaalin vaiheittainen jalostuminen raaka-aineesta valmiiksi tuotteeksi ja edelleen rakennukseksi muodostaa arvoketjun. Jokainen arvoketjun toimenpide on itsessään prosessi, joka nostaa kokonaisuuden arvoa aina lopputuotteen käyttöönottoon saakka. Toimijoiden vahvuuksia ja yhteistyötä lisäämällä yli maakuntarajojen, voidaan kehittää teollisen puu- ja hybridirakentamisen arvoketjua ja löytää jokaisella yhteistyöverkoston toimijalle oma roolinsa ketjussa.

Kehittyneiden prosessien, vakiintuneiden käytäntöjen ja alueellisten pilottihankkeiden kautta vahvistetaan puu- ja hybridirakentamisen osaamista ja liiketoimintaa siten, että Kanta-Hämeen puu- ja hybridirakentamisen alueen yritysten liiketoimintaedellytykset kasvavat merkittävästi.

Elinvoima ja kilpailukyky

Toimenpide 1

Kuvataan puurakentamisen kokonaisprosessi Kanta-Hämeen maakunnan toimijoiden vahvuuksiin perustuen

Osaaminen ja asiantuntijuus

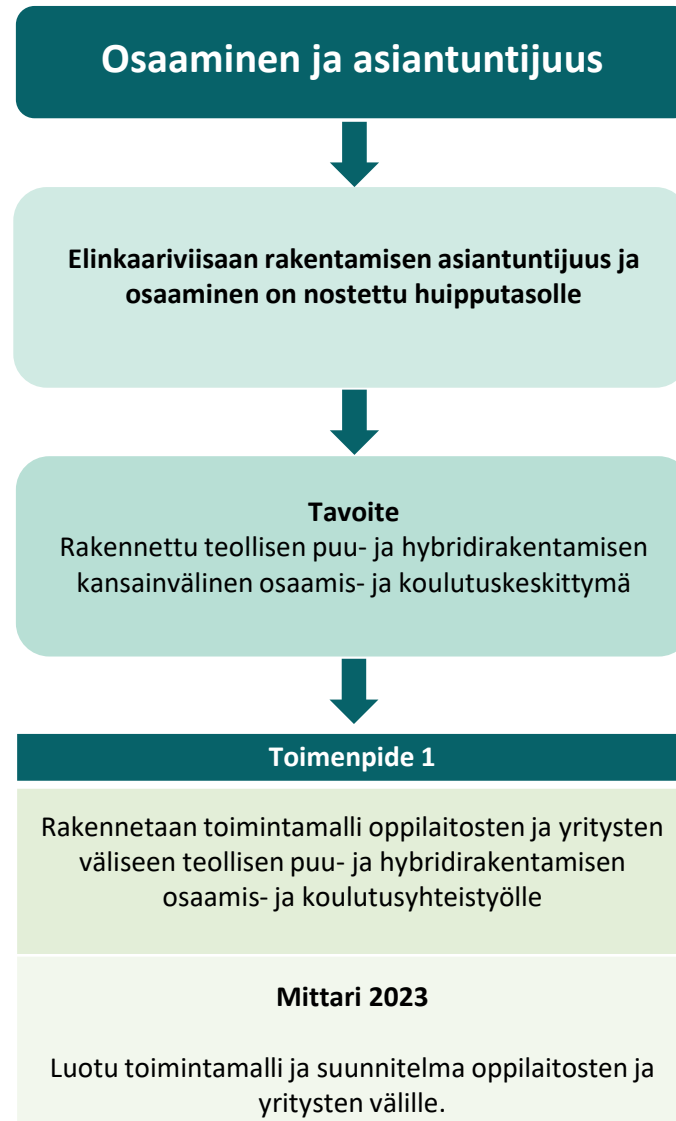
Strategiset tavoitteet

Kanta-Hämeen strategisena tavoitteena on tulla elinkaariviisaan teollisen puu- ja hybridirakentamisen alueella johtavaksi puurakentamisen asiantuntijakeskittymäksi. Elinkaariviisaus yhdistää ekologisen rakentamisen, kiertotalousajattelun, vähähiilisten rakennusmateriaalien hyödyntämisen energiatehokkaalla tavalla.

Osaamisen ja asiantuntijuuden jakamisen ja kehittämisen mahdollistaa teollisen puu- ja hybridirakentamisen kansainvälinen osaamis- ja koulutusverkosto, jonka toimintaa lähdetään käynnistämään toimintamallin ja suunnitelman tekemisellä yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Toiminnan keskiössä on suunnitella ja toteuttaa sujuvia teollisen puu- ja hybridirakentamisen koulutus- ja osaamispolkuja sekä alueen tarpeisiin sopivaa TKI-yhteistyötä. TKI-toimenpiteiden tavoitteena on ratkaista mm. puurakentamiseen liittyviä kehityskohteita, lisätä tietoa puu- ja hybridirakenteista ja niiden hyödyntämisestä suunnittelussa ja rakentamisessa.

Poikkitoimialainen yhteistyö yritysten, oppilaitosten ja TKI-toimijoiden välillä mahdollistaa tutkitun tiedon siirtymisen, koulutusten määrän ja laadun kasvattamisen sekä yritysten toiminta- ja kasvuedellytyksien vahvistamisen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Osaaminen ja asiantuntijuus

Toimenpide 1

Rakennetaan toimintamalli oppilaitosten ja yritysten väliseen teollisen puu- ja hybridirakentamisen osaamis- ja koulutusyhteistyölle

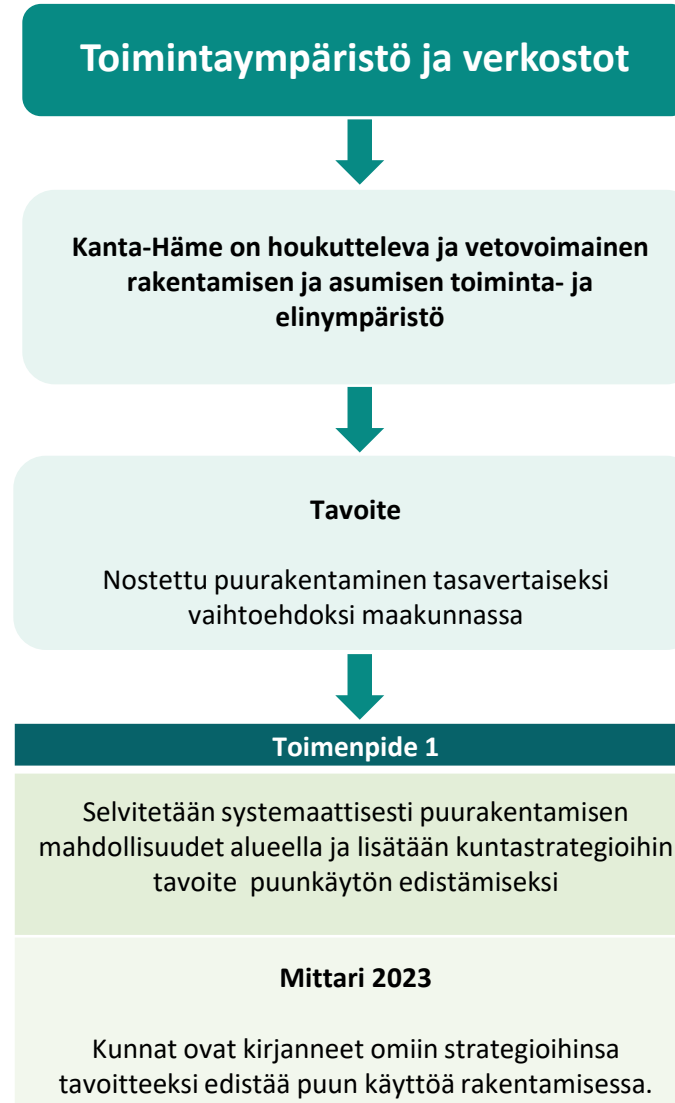
Toimintaympäristö ja verkostot

Strategiset tavoitteet

Ilmastotavoitteet, poliittinen ohjaus sekä ymmärrys hiiliviisaasta rakentamisesta ja uusiutuvista materiaaleista kasvattaa kiinnostusta puun käyttöön. Puurakentamisen edistämiseksi ja siihen ohjaamiseksi kuntien toimet ovat välttämättömiä, sillä rakentaminen ja rakennukset tuottavat noin kolmanneksen Suomen kasvihuonekaasupäästöistä. Puurakentamisessa suurimmat kasvumahdollisuudet Kanta-Hämeessä ovat kerrostalorakentamisessa, infrastruktuurin rakentamisessa (mm. liikuntapaikat, sillat ja hallit) sekä julkisessa rakentamisessa (mm. koulut, päiväkodit ja terveysasemat).

Puurakentamisen saattaminen tasavertaiseksi vaihtoehdoksi julkisessa rakentamisessa muiden rakentamistapojen rinnalle edellyttää puurakentamisen käytännön toteutustapojen ymmärrystä ja objektiivisia näkemyksiä puurakentamisen haasteista ja hyödyistä. Lisäksi kuntien tulee suunnitella ja toteuttaa käytännön toimenpiteitä puurakentamisen todellisten edellytysten luomiseksi ja parantamiseksi.

Julkisen puurakentamisen systemaattiseksi edistämiseksi tärkeää olisi lisätä tietoa parhaista käytännöistä ja kuntien kannalta optimaalisista toimintamalleista, joilla julkista puurakentamista voidaan edistää. Ensi vaiheen toimenpiteenä suositellaan sisällyttämään puurakentamisen edistämistavoitteet osaksi kuntastrategiaan. Muuta keinovalikoimaa voivat olla esim. kaavoitus- ja hankintapäätökset sekä maankäyttö- ja tontinluovutus sopimukset.

Toimintaympäristö ja verkostot

Toimenpide 1

Kunnat selvittävät systemaattisesti puurakentamisen mahdollisuudet hankintatoimessa ja halutussa elinympäristössä.

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES